

Дело C-723/20**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

29 септември 2020 г.

Запитваща юрисдикция:

Bundesgerichtshof (Германия)

Дата на акта за преюдициално запитване:

17 декември 2020 г.

Жалбоподател:

Galapagos BidCo. S.a.r.l.

Ответници:

DE в качеството на синдик на Galapagos S. A.

Hauck Aufhäuser Fund Services S. A.

Prime Capital S. A.

Предмет на главното производство

Тълкуване на Регламент (ЕС) 2015/848 с оглед на компетентността за образуване на главно производство по несъстоятелност и на центъра на основните интереси в случай на преместване на мястото на централно управление в рамките на Европейския съюз

Предмет и правно основание за отправяне на преюдициалното запитване

Тълкуване на правото на Съюза, член 267 ДФЕС, по-специално

Регламент (ЕС) 2015/848 на Европейския парламент и на Съвета от 20 май 2015 година относно производството по несъстоятелност (ОВ L 141, 2015 г.,

стр. 19 и поправка в ОВ L 349, 2016 г., стр. 9) (наричан по-нататък „Регламентът за несъстоятелността“)

Регламент (ЕО) № 1346/2000 на Съвета от 29 май 2000 година относно производството по несъстоятелност (ОВ L 160, 2000 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 1, стр. 143, отменен на 25 юни 2017 г. с Регламент (ЕС) 2015/848) (наричан по-нататък „Регламентът за несъстоятелността от 2000 г.“)

Преюдициални въпроси

1. Трябва ли член 3, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2015/848 да се тълкува в смисъл, че центърът на основните интереси на дружество длъжник, чието седалище според устройствения акт се намира в една държава членка, не е разположен във втора държава членка, в която се намира мястото на централното му управление, което може да бъде установено въз основа на обективни и проверими от трети лица обстоятелства, когато при обстоятелства като тези в главното производство дружеството длъжник е преместило това място на централно управление от трета държава членка във втората държава членка, докато в третата държава членка е било подадено искане за образуване на производството по несъстоятелност, по което все още не е поставено решение?
2. При отрицателен отговор на първия въпрос: трябва ли член 3, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2015/848 да се тълкува в смисъл,
 - а) че съдилищата на държавата членка, на чиято територия е разположен центърът на основните интереси на длъжника към момента на подаване на искане за образуване на производството по несъстоятелност, запазват международната си компетентност да вземат решение за образуването на това производство в хипотезата, при която длъжникът премества центъра на основните си интереси на територията на друга държава членка след подаването на искането, но преди постановяването на решение за образуване на производство по несъстоятелност, и
 - б) че тази запазена международна компетентност на съдилищата на държава членка изключва компетентността на съдилищата на друга държава членка да се произнесат по други искания за образуване на главното производство по несъстоятелност, които постъпват в съд на друга държава членка след преместването на центъра на основните интереси на длъжника в тази друга държава членка?

Разпоредби на правото на Съюза, на които е направено позоваване

Член 126 от Споразумението за оттеглянето на Обединено кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия (ОВ L 29, 2020 г., стр. 7) (наричано по-нататък „Споразумението за оттегляне“)

Член 3, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2015/848

Разпоредби на националното право, на които е направено позоваване

Insolvenzordnung (Закон за несъстоятелността, наричан по-нататък „InsO“)

Zivilprozessordnung (Граждански процесуален кодекс, наричан по-нататък „ZPO“)

Факти и производство

- 1 Настоящото дело се отнася до производство по несъстоятелност по отношение на Galapagos S. A. (наричано по-нататък „длъжникът“), учредено през април 2014 г. холдингово дружество, което е вписано в Търговския регистър на Люксембург и чието седалище според устройствения акт е в Люксембург (Велико херцогство Люксембург). Длъжникът не наема на работа работници.
- 2 През юни 2019 г. длъжникът си поставя за цел да премести мястото на действителното си управление в Англия. На 22 август 2019 г. директорите на длъжника сезират съд в Обединеното кралство (наричан по-нататък „High Court“) с искане за образуване на производство по несъстоятелност по отношение на длъжника.
- 3 На следващия ден тези директори са заменени от нов директор, който открива офис от името на длъжника в Дюселдорф, където той осъществява дейността си. Не се стига до оттегляне на подаденото до High Court искане за образуване на производство по несъстоятелност от страна на длъжника, а производството е продължено като такова, образувано по искане на кредитори. Досега в рамките на това производство все още не е постановено решение за образуване на производство по несъстоятелност. Все още не е постановено влязло в сила съдебно решение по подаденото до High Court искане.
- 4 Въз основа на искане за образуване на производство по несъстоятелност от 23 август 2019 г., подадено от длъжника до Amtsgericht Düsseldorf (Районен съд Дюселдорф), действащ като съд по несъстоятелността (наричан по-нататък „съд по несъстоятелността“), с определение от същата дата този съд налага обезпечителни мерки и назначава ответника DE за временен

управител. След 25 август 2019 г. капиталовият пазар и кредиторите, притежатели на облигации, са уведомени относно преместването на седалището на управление в Дюселдорф. Въз основа на подадена от кредитори молба на 6 септември 2019 г. Amtsgericht Düsseldorf отново отменя определението си поради липса на международна компетентност и отхвърля искането на длъжника като недопустимо.

- 5 На 6 септември 2019 г. другите ответници в производството по въззивно обжалване, а именно Hauck Aufhäuser Fund Services S. A. и Prime Capital S. A., в качеството им на кредитори, подават до съда по несъстоятелността искане за образуване на производство по несъстоятелност по отношение на длъжника. Въз основа на това искане с определение от 9 септември 2019 г. съдът по несъстоятелността налага обезпечителни мерки и назначава DE за временен управител. Този съд обосновава международната си компетентност с обстоятелството, че към момента на подаване на искането центърът на основните интереси на длъжника се е намирал в Дюселдорф.
- 6 Жалбоподателят, дъщерно дружество на длъжника, обжалва това определение пред компетентния Landgericht (Областен съд) (наричан по-нататък „Landgericht“) в качеството си на кредитор. Той оспорва международната компетентност, като твърди, че през юни 2019 г. мястото на управление на длъжника е било преместено в Англия. С определение от 30 октомври 2019 г. Landgericht отхвърля жалбата.
- 7 С настоящата жалба жалбоподателят иска от запитващата юрисдикция да отмени определението на съда по несъстоятелността и да отхвърли искането за образуване на производство по несъстоятелност.

Мотиви за отправяне на преюдициалното запитване

- 8 Уважаването на жалбата зависи от произнасянето на Съда на Европейския съюз (наричан по-нататък „Съдът“) относно тълкуването на Договорите.

Първи преюдициален въпрос

- 9 Уважаването на жалбата зависи от тълкуването на член 3, параграф 1 от Регламента за несъстоятелността.
- 10 Жалбата е допустима.
- 11 Съдът по несъстоятелността посочва, че има компетентност, тъй като центърът на основните интереси (centre of main interests; съкратено „COMI“) на длъжника се намирал в Германия. Съгласно член 3, параграф 1, първа алинея, първо изречение от Регламента за несъстоятелността компетентни да образуват производството по несъстоятелност са съдилищата на държавата членка, на чиято територия е разположен центърът на основните интереси на

длъжника. Както потвърждава Landgericht, на 9 септември 2019 г. този център е бил разположен в Германия.

- 12 Ако на някой от преюдициалните въпроси следва да се отговори утвърдително, настоящата жалба би следвало да бъде уважена. От решаващо значение за отговора на първия преюдициален въпрос е дали въз основа на установените факти може да се приеме, че центърът на основните интереси на длъжника е разположен в Германия.
- 13 Съгласно член 3, параграф 1, първа алинея, второ изречение от Регламента за несъстоятелността центърът на основните интереси е мястото, където длъжникът на постоянна основа управлява интересите си и което може да се удостовери от трети лица. Според този критерий в началото на септември 2019 г. центърът на основните интереси на длъжника е бил разположен в Германия.
- 14 Съмнително е дали е необходимо да се поставят специални изисквания във връзка с определянето на центъра на основните интереси на дружество длъжник, за да се предотвратят злоупотреби при обстоятелства като тези в главното производство.
- 15 В съображения 4, 5, 29 и 30 от действащия понастоящем Регламент за несъстоятелността са изложени мотиви относно предотвратяване на търсенето на най-благоприятната правна система чрез злоупотреба. Член 3, параграф 1 от Регламента за несъстоятелността съдържа изрична дефиниция на центъра на основните интереси и съответни презумпции.
- 16 Съгласно практиката на Съда прехвърлянето на компетентността от съда, който е сезиран пръв, на съд на друга държава членка би било в противоречие с целите, преследвани с Регламента за несъстоятелността, ако длъжникът премести центъра на основните си интереси след подаването на искането за образуване на производството по несъстоятелност, но преди образуването на производството (вж. решение от 17 януари 2006 г., Staubitz-Schreiber C-1/04, EU:C:2006:39, т. 22 и сл.).
- 17 От практиката на Съда не става ясно дали от разпоредбите на член 3, параграф 1 от Регламента за несъстоятелността освен това могат да бъдат изведени специални изисквания относно предотвратяване на търсенето на най-благоприятната правна система чрез злоупотреба, които трябва да бъдат изпълнени, за да се приеме, че преместването на мястото на централното управление е определящо за преместването на центъра на основните интереси.
- 18 Жалбоподателят счита, че поради условието „на постоянна основа“ по член 3, параграф 1, първа алинея, второ изречение от Регламента за несъстоятелността като център на основните интереси може да се разглежда само мястото, където в продължение на повече от три месеца преди подаването на искането за образуване на производството по несъстоятелност

се е намирало седалището на дружеството длъжник или това дружество е управлявало интересите си. Условието „управление на постоянна основа“ изисквало да е налице достатъчна стабилност и не било налице, когато мястото на управление се създавало едновременно с подаването на искане за образуване на производство по несъстоятелност. Ответниците възразяват, че изискването за управление на постоянна основа е изпълнено, когато управлението има траен характер.

- 19 Ако Съдът отговори утвърдително на първия преюдициален въпрос, по настоящото дело би следвало да се приеме, че длъжникът не е можел да премести центъра на основните си интереси в Германия след 22 август 2019 г.
- 20 За целите на настоящото производство следва да се приеме, че на 22 август 2019 г. мястото на централното управление на длъжника се е намирало в Англия. Съгласно практиката на Съда това би означавало, че центърът на основните интереси на длъжника се е намирал в Англия към датата, на която той е подал до английския High Court искане за образуване на производство по несъстоятелност спрямо него, поради което в съответствие с член 3, параграф 1, първа алинея, първо изречение от Регламента за несъстоятелността High Court е бил международно компетентен да образува главното производство по несъстоятелност.

– **Втория преюдициален въпрос**

- 21 От отговора на втория преюдициален въпрос зависи дали център на основните интереси на длъжника, съществуващ от началото на септември 2019 г. в Германия, обосновава международна компетентност на германските съдилища да образуват главното производство по несъстоятелност на основание член 3, параграф 1, първа алинея, първо изречение от Регламента за несъстоятелността.
- 22 Възможно е съдилищата на една държава членка да запазват международната си компетентност да образуват главното производство по несъстоятелност (*perpetuatio fori*) в хипотезата, при която длъжникът е преместил центъра на основните си интереси на територията на друга държава членка след подаването на искането, но преди образуването на производство по несъстоятелност. Част а) от втория преюдициален въпрос визира този аспект.
- 23 Що се отнася до член 3, параграф 1 от Регламента за несъстоятелността от 2000 г., Съдът е дал отговор на тази част от въпроса, като е постановил, че тази разпоредба трябва да се тълкува в смисъл на запазена компетентност, което по-конкретно има за цел да се предотврати търсенето на най-благоприятната правна система чрез злоупотреба (вж. решение от 17 януари 2006 г., Staubitz-Schreiber, C-1/04, EU:C:2006:39, т. 25). С оглед на новата редакция на Регламента за несъстоятелността възниква въпросът дали Съдът

се придържа към досегашната си съдебна практика и по отношение на член 3, параграф 1 от Регламента за несъстоятелността.

- 24 Възможно е запазената международна компетентност на съдилищата на държава членка да постановят решението за образуване на главното производство по несъстоятелност да изключва компетентността на съдилищата на друга държава членка. Буква б) от втория преюдициален въпрос визира тази възможност.
- 25 Отправната точка на Регламента за несъстоятелността е, че съществува само едно-единствено главно производство по несъстоятелност, вж. член 3, параграфи 3 и 4 от Регламента за несъстоятелността. По силата на член 19 от Регламента за несъстоятелността всички останали държави членки са обвързани от решението за образуването му. Това означава, че международната компетентност за образуване на главното производство по несъстоятелност по смисъла на член 3, параграф 1 от Регламента за несъстоятелността е изключителна компетентност.
- 26 Съгласно практиката на Съда съдът на държава членка, на чиято територия е разположен центърът на основните интереси на длъжника към момента на подаване на искането за образуване на производство по несъстоятелност, запазва компетентността си по член 3, параграф 1 от Регламента за несъстоятелността от 2000 г. да образува това производство в хипотезата, в която длъжникът премества центъра на основните си интереси в друга държава членка след подаването на искането, но преди образуването на производството. Прехвърлянето на компетентността от съда, който е сезиран пръв, на съд на друга държава членка би било в противоречие с целите, преследвани с Регламента (вж. решение от 17 януари 2006 г., *Staubitz-Schreiber*, C-1/04, EU:C:2006:39 т. 29).
- 27 В този контекст възниква въпросът дали запазената компетентност на съда, който е сезиран пръв, изключва международната компетентност на съдилищата на друга държава членка да се произнесат по други искания. Ако това не е така, сезиран впоследствие съд би могъл да образува главното производство по несъстоятелност, от което първият сезиран съд би бил обвързан, което би имало за последица, че този съд вече няма да може да образува главно производство по несъстоятелност. По този начин запазването на изключителната международна компетентност би било лишено от полезно действие.
- 28 В настоящия случай до английския High Court е подадено искане за образуване на производство по несъстоятелност на по-ранна дата от тази, на която е подадено такова искане до *Amtsgericht Düsseldorf*. Тъй като към датата на подаване на искането центърът на основните интереси на длъжника се е намирал в Англия, *Bundesgerichtshof* приема, че на основание член 3, параграф 1 от Регламента за несъстоятелността High Court е бил

международно компетентен да образува главното производство по несъстоятелност.

- 29 Този извод не се променя и от оттеглянето на Обединеното кралство от Европейския съюз. Съгласно член 126 от Споразумението за оттегляне се определя преходен период, който приключва на 31 декември 2020 г. От член 127, параграф 1, първа алинея от Споразумението за оттегляне следва, че по време на преходния период Регламентът за несъстоятелност продължава да е приложим по отношение на и в Обединеното кралство.

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ